MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

**MAGISTRAT DR.
EDWINA GRIMA**

Seduta tat-22 ta' Novembru, 2012

Numru. 21/2009

**Il-Pulizija
(Spettur Josric Mifsud)**

Vs

Ian Joe Buttigieg ta’ 22 sena bin Joseph u Adelina nee’ Xuereb, imwieled ir-Rabat (Ghawdex) nhar it-08 ta’ Mejju 1990, residenti fil-fond numru 39, Triq Madre Gemma Camilleri, Nadur u detentur tal-karta tal-identita’ numru 17090(G)

Il-Qorti;

Rat l-akkuza kontra ’l hawn fuq imsemmi Ian Joe Buttigieg li gie akkuzat talli fl-1 ta’ Settembru 2008 u fis-sentejn ta’ qabel, fil-fond 39, Triq Madre Gemma Camilleri, Nadur, Ghawdex:

a. Zamm lil xi ghasfur, kemm haj jew mejjet, jew parti minn xi ghasfur li l-kacca jew it-tehid tieghu huma projbiti taht dawn ir-regolamenti tal-2006 dwar il-konservazzjoni tal-ghasafar selvaggi (A.L.79 tal-2006) kontra d-disposizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti liema ghasafar ma kenux iddikjarati u registrati mal-Awtorita kompetenti sal-31 ta' Mejju 2003 u minghajr ma kien inghata l-permessi, jew ic-certifikati mill-Awtorita Kompetenti sabiex izomm dak l-ghasfur (regolament 4(1)(e) tal-Avviz Legali 79 tal-2006 hekk kif emendat);
b. Zamm ghasafar, kemm haj kemm mejjet, jew parti minn xi ghasafar mhux imsemmijin l-Iskeda II jew l-Iskeda III ta' dawn ir-Regolamenti, meta dak l-ghasfur ma kienx ittiehed fi Stat Membru iehor fejn ikun jista' jittiehed jew jinqabad legalment taht id-disposizzjonijiet tad-Direttiva tal-Kunsill 79/409/KEE dwar il-Konservazzjoni tal-Ghasafar Selvaggi kif ukoll taht il-ligijiet ta' dak l-Istat Membru l-iehor u dan l-ghasfur kien migjub Malta wara l-1 ta' Mejju 2004 (regolament 4(1)(f) tal-A.L. 79 tal-2006 hekk kif emendat);
c. Kellu fil-pussess tieghu xi ghasfur jew ghasafar ibbalzmati li l-ispeci taghhom mhux inkluza fl-Iskeda III li tinsab mar-regolamenti tal-2006 dwar il-konservazzoni tal-ghasafar selvaggi u li ma kenux gew irregistrati mas-Sezzjoni fiz-zmien stipulat fis-subregolament 6 ta' regolament 21 ta'l-A.L. 79 tal-2006;
d. Ikkaccja jew ipprova jikkaccja, jiehu jew jipprova jiehu xi ghasfur li huwa protett taht dawn ir-regolamenti, jekk mhux skond dawn ir-regolamenti u skond il-kundizzjonijiet ta'kull licenzja li tinghata tahtha u dana bi ksur ta'l-artikolu 4(1)(a) tal-Avviz Legali 79 tal-2006.
e. Ikkaccja jew ipprova jikkaccja lil xi ghasfur minbarra dawk imsemmija fl-Iskeda II tal-Avviz Legali 79 tal-2006, u dana bi ksur tal-artikolu 5(1) tal-Avviz Legali 79 tal-2006.
f. Kellu fil-pussess tieghu arma tan-nar kif ukoll munizzjon minghajr licenzja tal-Kummissarju tal-Pulizija, bi ksur tal-artikolu 5(1) tal-Kapitolu 480 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat id-dokumenti esebiti;

Rat il-kunsens tal-Avukat Generali tal-20 ta' April 2009 a tenur tal-artikolu 370(4) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Semghet il-provi;

Semghet trattazzjoni.

Ikkunsidrat:

Illi mill-provi akkwiziti jirrizulta illi l-pulizija kienu rcevew informazzjoni anonima illi fir-residenza fejn ighix l-imputat flimkien ma' ommu kien hemm numru ta' ghasafar ibbalzmati u xi armi tan-nar. Il-pulizija ghalhekk ghamlu tfittxija kemm fil-vettura tal-imputat kif ukoll fir-residenza 39, Triq Madre Gemma Camilleri, in-Nadur. It-tfittxija fil-vettura tal-imputat irrizultat fin-negattiv, izda meta l-pulizija ghamlu t-tfittxija fir-residenza tal-imputat, huma gew infurmati kemm mill-imputat kif ukoll minn ommu Adelina illi kien hemm kamra imsakkra fuq il-bejt fejn kien hemm ghasafar ibbalzmati li kienu jappartjenu lill-missier l-imputat li kien mejjet. Jistqarru mal-pulizija illi l-kamra kienet imsakkra u li ma kellhomx ic-cwievet taghha, izda l-imputat minn jeddu jkisser hgiega zghira ta' tieqa ta' dina l-kamra biex b'hekk huma setghu jiksbu access ghaliha[1]. Fil-fatt f'dina l-kamra instabu numru ta' ghasafar ibbalzmati, b'kollox 46, u shotgun double barrel numru serjali 25304.[2]

Illi dawn l-ghasafar gew ezaminati minn Stanley Gatt, Senior Environment Protection Officer gewwa d-Direttorat ghal Harsien tal-Ambjent li jaghmel elenku ta' dawn l-ispeci ta' ghasafar fejn jindika liema huma dawk l-ghasafar protetti bil-ligi.[3] Ighid fix-xhieda tieghu:
"Irrizultali illi fil-maggoranza assoluta taghhom dawn kienu ghasafar prottetti illi l-pussess taghhom huwa illegali. Irrizulta ukoll illi tlieta u ghoxrin (23) minnhom huma mnizzlin fi Skeda wiehed, cioe' huma mharsa b'mod specjali. Irrizultali li erbgha minnhom qeghdin fi Skeda II u

---

[1] Ara xhieda tal-PS369 Joseph Mizzi u PS 1464 Michael Portelli a fols. 17 u 33 rispettivament

[2] Ara Dokumenti E, F u G

[3] Ara Dokument SG1 a fol.22 et seq u ix-xhieda ta' Stanley Gatt a fol.20

cioe' huma ghasafar li huma kaccabbli. Pero' irrizultali illi ghasfur wiehed minnhom biss jista' jinzamm b'mod legittimu u cioe' huwa inkluz fi Skeda III u dan huwa l-*Mullard, Anas Platyrnhynchos*. ..”

Mix-xhieda tal-istess Stanley Gatt johrog illi dina l-kollezzjoni ta' ghasafar ibbalzmati qatt ma gew iddikjarati la f'isem l-imputat u lanqas f'isem xi hadd mill-genituri tieghu. Meta jixhed l-Ufficjal Prosekutur izda huwa jistqarr illi kien hemm xi ghasafar li kienu gew iddikjarati minn missier l-imputat, il-mejjet Joseph Buttigieg u illi mill-kors tal-investigazzjoni irrizulta illi kien hemm xi diskrepanzi bejn il-lista ta' ghasafar iddikjarati u l-ghasafar li nstabu fil-pussess tal-imputat u ommu.[4]

Illi finalment fir-rigward tal-arma tan-nar li nstabet ukoll fl-istess kamra minn fejn gew elevati l-ghasafar, irrizulta mix-xhieda tal-PS73 Josef Camilleri illi dina l-arma tan-nar hija registrata fuq omm l-imputat, Adelina Buttigieg. Irrizulta wkoll illi l-imputat ottjena licenzja tal-kacca fil-mori ta' dawn il-proceduri u cioe' f'Lulju 2009.[5]

L-imputat jigi arrestat u jirrilaxxja stqarrija. Dana sehh fl-1 ta' Settembru 2008. L-imputat f'dak iz-zmien kien ghadu kemm ghalaq tmintax-il sena.[6]
Illi l-imputat ma jixhidx f'dawn il-proceduri u ma jressaqx provi sabiex jirribatti l-provi migjuba mill-prosekuzzjoni.

Illi l-abbli difensur tal-imputat jissolleva l-linja difensjonali in konnessjoni mal-istqarrija rilaxxjata mill-imputat fejn jikkontendi allura, illi l-Qorti ghandha tiskartaha bhala prova billi l-istess stqarrija ttiehdet bi vjolazzjoni ta' drittijiet fondamentali tieghu ghal smigh xieraq u dana kif sanciti kemm fil-Kostituzzjoni taghna kif ukoll fl-artikolu 6(1) abbinat mal-artikolu 6(3)(c) tal-Konvenzjoni Ewropeja Dwar id-Drittijiet tal-Bniedem. Kwindi ghalkemm l-istess

[4] Ara xhieda ta'l-Ispettur Josric Mifsud a fol.48
[5] Ara xhieda tal-PS73 Josef Camilleri a fols.36, 39 u 42 u licenzja Dokumenti JC a fol.40
[6] Ara stqarrija Dokument C a fol.11

stqarrija ttiehdet skond il-ligi vigenti f'dak iz-zmien, izda dina giet rilaxxjata minghajr ma l-imputat inghata dritt li jiehu parir legali qabel ma ghamel dan.

Illi fil-kamp penali dejjem gie ritenut li l-konfessjoni – popolarment maghrufa bhala l-istqarrija tal-imputat jew l-akkuzat – hija l-prova regina li tista' tressaq il-prosekuzzjoni biex tipprova l-htija tal-persuna akkuzata, dment li din tkun saret volontarjament u ma gietx imgieghla, jew mehuda b'theddid, jew b'biza', jew b'weghdiet jew twebbil ta' vantaggi (artikolu 658 tal-Kodici Kriminali). Illi madanakollu dina l-istqarrija ttiehdet minghajr ma l-imputat inghata l-opportunita li jikkonsulta ruhu ma' avukat jew jiehu parir legali. Dana ghaliex il-ligi li tippermetti lill-persuna suspettata u li tkun qed tigi interrogata li jkollha access ghal parir legali kienet ghadha ma gietx fis-sehh. Kien biss permezz tal-Avviz Legali 35 tal-2010 illi d-disposizzjonijiet tal-artikoli 355AT u 355AU tal-Kapitolu 9 gew fis-sehh u dana mid-data ta'l-10 ta' Frar 2010.

Illi dina l-linja difenzjonali tqajmet in segwitu ghad-decizjonijiet moghtija mill-Qorti Kostituzzjonali fil-kawzi fl-ismijiet il-Pulizija vs Alvin Privitera, Il-Pulizija vs Mark Lombardi u il-Pulizija vs Esron Pullicino[7].

Illi minn qari akkurat ta' dawn id-decizjonijiet jirrizulta inkonfutabbilment illi d-dritt ghal smigh xieraq kif sancit fl-artikolu 6(1) u 6(3)(c) tal-Konvenzjoni Ewropeja ghandu japplika wkoll ghal *pre-trial stage* u cioe' ghall-istadju meta persuna tkun giet arrestata u ser tigi interrogata. Kwindi l-artikolu 6(3)(c) li jipprovdi dwar l-assientenza legali ghandu jsib applikazzjoni anke fl-istadju tal-interrogazzjoni tal-persuna suspettata. Dana ghaliex huwa principju stabbilit fis-sistema penali taghna illi persuna ghandha titqies li hija innocenti sakemm ma tigix misjuba hatja minn qorti gudizzjarja. Kwindi hija ghandha dritt illi ma tinkriminax ruhha bl-ebda mod u dana sa mill-istadju inizjali tal-interrogazzjoni. Sabiex dana d-dritt jigi salvagwardjat ghalhekk kull persuna ghandha d-dritt li

[7] Sentenzi decizi fil-11/04/2011 u 12/04/2011 rispettivament.

tikseb l-assistenza legali u dana sabiex tkun fl-ahjar pozizzjoni illi thejji d-difiza taghha. Dana huwa vitali iktar u iktar fid-dawl tal-principju hawn fuq indikat illi fis-sistema penali taghna l-konfessjoni tal-persuna akkuzata hija prova ewlenija fil-process gudizzjarju istitwit kontra taghha.

Dana kollu madanakollu ghandu jittiehed fid-dawl tal-proceduri kollha, fis-sens illi jekk dak mistqarr fl-istqarrija huwa issostanzjat minn provi ohra indipendenti, allura l-istqarrija tal-persuna akkuzata minghajr ma ttiehed il-parir legali ma hijiex wahedha ser twassal ghal kundanna taghha billi hemm provi ohra li jistghu jwasslu ghal sejbien ta’ htija. Izda jekk l-uniku prova li ghandha l-prosekuzzjoni huwa dak mistqarr mill-akkuzat fl-istqarrija tieghu minghajr ma huwa kellu l-opportunita’ li jikkonsulta ruhu ma’ avukat u ghalhekk ihejji d-difiza tieghu billi ma jinkriminax ruhu fi stadju fejn huwa prezunt li ghadu innocenti, allura iva, dik il-konfessjoni migjuba bhala prova unika quddiem qorti tal-gustizzja kontra l-imputat hija leziva tad-dritt tieghu ghal smigh xieraq u kwindi ghandha tigi skartata.

Illi kif gie deciz fis-sentenza moghtija mill-Qorti Kostituzzjonali “Il-Pulizija vs Alvin Privitera”:

“Ir-regola hi li l-Artikolu 6(1) jitlob li jkun hemm dritt ta’ avukat fl-istadju tal-investigazzjoni tal-pulizija, sakemm ma jigix pruvat li hemm ragunijiet impellenti ghaliex dan id-dritt ghandu jigi ristrett. Id-dritt ghall-avukat hi r-regola, ir-restrizzjonijiet huma l-eccezzjoni. ...

Dan id-dritt tal-akkuzat ikun irrimeddjabbilment pregudikat meta huwa jirrilaxxja stqarrijiet waqt l-interrogazzjoni maghmula meta ma jkunx assistit minn avukat u dawn l-istqarrijiet jintuzaw kontra tieghu.(sottolinjar tal-Qorti).

Illi f’dan il-kaz l-unika prova li hemm kontra l-appellant hija l-istqarrija li hu irrilaxxja meta ma kienx assistit minn avukat u se tintuza ghall-conviction tieghu.”

Il-Qorti kompliet:

“Ir-raguni tal-insistenza tal-Qorti Ewropeja dwar dan id-dritt ghall-assistenza legali fl-istadju inizjali tal-investigazzjoni hija minhabba l-principju li hadd m’ghandu jinkrimina ruhu kif ukoll biex jinzamm bilanc bejn id-drittijiet tal-akkuzat u dawk tal-prosekuzzjoni. L-argument li altrimenti jkun difficli li l-pulizija tottjeni conviction mhux fattur li ghandu jittiehed in konsiderazzjoni fit-thaddim ta’ dan il-bilanc.”

Illi fil-kaz in dizamina ma hemmx dubbju l-istqarrija tal-imputat giet rilaxxjata fiz-zmien meta l-ligi vigenti ma kinitx taghti dritt lill-persuna interrogata li tikseb parir legali. Kwindi l-imputat inkrimina ruhu meta irrilaxxja l-konfessjoni tieghu minghajr ma kien konsapevoli tal-fatt illi b’dak li kien qed ighid huwa kien, kif ighid il-qawl malti, ser jitfa’ l-gebla fuq saqajh. Illi l-imputat u ommu jistqarru mal-pulizija meta dawn jaghmlu t-tfittxija fir-residenza taghhom illi dawn l-ghasafar kienu jappartjenu lill- missier l-imputat, illum mejjet. Jidher ukoll illi fil-post fejn instabu dawn l-ghasafar ighixu l-imputat u ommu. Fl-istqarrija rilaxxjata minnu, l-imputat ghall-ewwel jibqa jsostni l-verzjoni originali tieghu illi dawn l-ghasafar kienu jappartjenu lill-missieru, izda iktar ’il quddiem meta jigi ippressat ighid illi whud minnhom kien sabhom hu u huma tieghu, tant illi fl-istqarrija jispicca jaghti tlett verzjonijiet, l-ewwel li kienu ta’ missieru, imbaghad li kien imur ma’ wiehed Malti jarah jikkaccja u gieli tah xi ghasfur, imbaghad li l-ghasafar kienu kwazi kollha tieghu u li kien sabhom.

Illi mill-atti jidher illi l-pulizija intercettaw lill-imputat ghall-habta tal-4:00 ta’ wara nofs in-nhar.[8] L-istqarrija mbaghad giet irrilaxxjata fis-sitta u nofs ta’ fil-ghaxija meta l-imputat kien ghadu ghalhekk mizmum taht arrest u certament ma kellux hin sabiex jikseb parir legali. Kwindi fid-dawl ta’ dak hawn fuq sottomess dina l-Qorti ma ghandhiex triq ohra hlief tiskarta dina l-prova billi jekk tasal sabiex tikkundanna lill-imputat abbazi ta’ dina l-istqarrija tkun qed tivvjola dak sancit fl-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni u l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja Dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u taghti dikjarazzjoni ta’ htija illi hija anti-kostituzzjonali.

[8] Ara Dokument D a fol.13

Illi dana qed jinghad peress illi mill-atti ma hemmx provi ohra li jindikaw illi l-ghasafar misjuba mill-pulizija gew ikkaccati u bbalzmati mill-imputat. Dana qed jinghad ghaliex fil-post fejn instabu jirrisjedu kemm l-imputat kif ukoll ommu. Jidher ukoll illi la l-imputat u lanqas ommu ma kellhom cavvetta tal-kamra fejn instabu l-ghasafar tant illi l-imputat minn jeddu ta access lill-pulizija ghaliha billi kellu jkisser xi hgiega. Illi fil-vettura tal-imputat ma nstabu l-ebda ghasafar jew oggetti ohra relatati mad-delizzju tal-kacca li ghalhekk jistghu jorbtu dina s-sejba mal-persuna tal-imputat. Illi anke x-xhieda tal-Ufficjal Prosekutur hija konfliggenti ma' dik ta' Stanley Gatt billi ghalkemm dan tal-ahhar ighid illi l-ebda wiehed mill-ghasafar ma kienu irregistrati f'isem l-imputat jew xi hadd mill-genituri tieghu u lanqas fuq ir-residenza taghhom, l-Ufficjal Prosekutur minn naha tieghu jsostni illi minn investigazzjoni maghmula minnu irrizultalu illi kien hemm lista ta' ghasafar irregistrati fuq isem missier l-imputat.

Illi fir-rigward tal-arma tan-nar li nstabet u li hija esebita in atti, jirrizulta mill-provi illi dina l-arma tan-nar hija irregistrata fuq omm l-imputat Adelina Buttigieg bhala werrieta ta' zewgha Joseph Buttigieg u mhux fuq l-imputat. Provi ohra fl-atti ma hemmx li jistghu jitfghu htija fuq l-imputat. Illi ghalhekk, ghalkemm dina l-Qorti tista' tazzarda taghmel is-supposizzjonijiet taghha minn dak li jirrizulta fl-atti, madanakollu dana m'huwiex il-grad tal-prova rikjesta mill-ligi fil-kamp penali. Huwa fatt illi fl-atti ma hemmx prova wahda li tista' torbot il-pussess tal-ghasafar misjuba u tal-arma tan-nar mal-imputat lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni.

Ghaldaqstant fid-dawl ta' dawn ir-risultanzi processwali l-Qorti ma tistax hlief tillibera lill-imputat mill-akkuzi migjuba fil-konfront tieghu fuq nuqqas ta' provi.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM-------------------------------